

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. Legnicka 15, 59-100 Polkowice

tel. (076) 746-52-50, fax. (076) 746-52-53 www.pup.polkowice.pl

---

**MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE POLKOWICKIM
W 2013 R.**

POLKOWICE, marzec 2014 r.

SPIS TREŚCI

	Wstęp	3
1.	Analiza bezrobocia w powiecie według zawodów oraz grup zawodów	5
1.1.	Bezrobotni według zawodów	6
1.2.	Bezrobotni według grup zawodów	7
1.3.	Napływ bezrobotnych	12
2.	Analiza ofert pracy pozyskanych w powiecie według zawodów	16
3.	Analiza zawodów nadwyżkowych i deficytowych	20
3.1.	Zawody nadwyżkowe i deficytowe	20
3.2.	Zawody deficytowe i nadwyżkowe według grup zawodów	24
3.3.	Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy	26
4.	Wnioski	30

Wstęp

Elementarną podstawą utrzymania społeczeństwa i determinantem rozwoju jego dobrobytu jest praca zarobkowa. W stosunku do skali rozwoju społeczno – gospodarczego danego kraju może ona nie zawsze zagwarantować miejsca pracy jednostkom w wieku produkcyjnym. Odsetek tych osób, które z różnych przyczyn nie podjęły pracy zarobkowej w konsekwencji formuje grupę osób bezrobotnych. Biorąc pod uwagę źródło utrzymania społeczeństwa demografowie rozróżniają ludność na aktywną (czynną) zawodowo, która wykonuje pracę zarobkową i bierną zawodowo, która posiada inne źródła utrzymania, w tym niezarobkowe.

Wymagania aktualnego rynku pracy generują konieczność nieustannej adaptacji rodzaju zawodów i specjalności do dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Niektóre z zawodów i specjalności są bardziej pożądane z powodu dużego zapotrzebowania na nie w określonym czasie na rynku pracy podczas gdy inne nie są w danej chwili niezbędne. Wzrost innowacyjności firm i przedsiębiorstw dodatkowo wpływa na rozwój zapotrzebowania na nowe zawody i specjalności, natomiast inne ulegają modyfikacji pod kątem użyteczności lub też w ogóle przestają być potrzebne.

Mając na uwadze progres technologiczny oraz bezustanną ewolucję potrzeb rynku pracy ważnym jest ustawiczne doskonalenie zawodowe, przekwalifikowanie lub też nabywanie nowej wiedzy i umiejętności, na które istnieje popyt na rynku pracy. Niewystarczającym wydaje się przyuczenie do jednego zawodu, na które dodatkowo nie istnieje duże zapotrzebowanie. Ważnym jest, aby jednostka pragnąca długotrwale podjąć pracę była elastyczna kompetencyjnie, otwarta na nowe doświadczenia, rozwój zawodowy, mobilna zawodowo, gdyż taka postawa zwiększa szansę na stałe zatrudnienie. Adaptacyjna do wymogów rynku pracy postawa nie tylko potęguje możliwości na znalezienie stałej pracy, ale także buduje poczucie mocnej pozycji jako kandydata na rynku pracy. Osoba z optymalnym poczuciem własnej wartości, świadoma swoich możliwości, kompetentna w danym zawodzie lub specjalności, elastyczna zawodowo z pewnością ma duże szanse na stałe i satysfakcjonujące zatrudnienie.

Fachowa wiedza na temat zapotrzebowania lokalnego rynku pracy na zawody i specjalności pozwala ocenić swoje możliwości oraz dokonać zmian w swoim życiu zawodowym, aby utrzymać pracę, znaleźć nową lub też przygotować się na nieprzewidziane zmiany jakie może postawić ewoluujący rynek pracy.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 8 ust. 1 pkt 3 i art. 9 ust. 1 pkt 9) opracowanie analiz rynku pracy i badanie popytu na pracę, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Monitoring zawodów jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy, formułowania ocen oraz wyciągania wniosków dla systemu kształcenia

zawodowego i szkolenia bezrobotnych. Statystyka z zakresu stosowania zawodów i specjalności zarejestrowanych bezrobotnych sporządzana jest na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2010 r. nr 82, poz. 537 z późn. zm.).

Klasyfikacja jest pięciopoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy. Grupuje poszczególne zawody (specjalności) w coraz bardziej zagregowane grupy oraz ustala ich symbole i nazwy. W końcowym efekcie struktura klasyfikacji obejmuje 10 grup wielkich, 43 grupy duże, 132 grupy średnie i 444 grupy elementarne, przy czym grupy elementarne obejmują 2360 zawodów i specjalności.

Wykorzystując dane statystyczne o osobach zarejestrowanych oraz zgłaszanych ofertach pracy w 2013 r. na podstawie *Zaleceń metodycznych do przeprowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych* wydany przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej – Warszawa 2003, prowadzony jest monitoring zawodów. W ramach monitoringu określa się rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Do **zawodów deficytowych** zaliczyć należy wszystkie zawody, dla których wskaźnik nadwyżki (stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie) jest większy od 1,1 czyli jest to zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

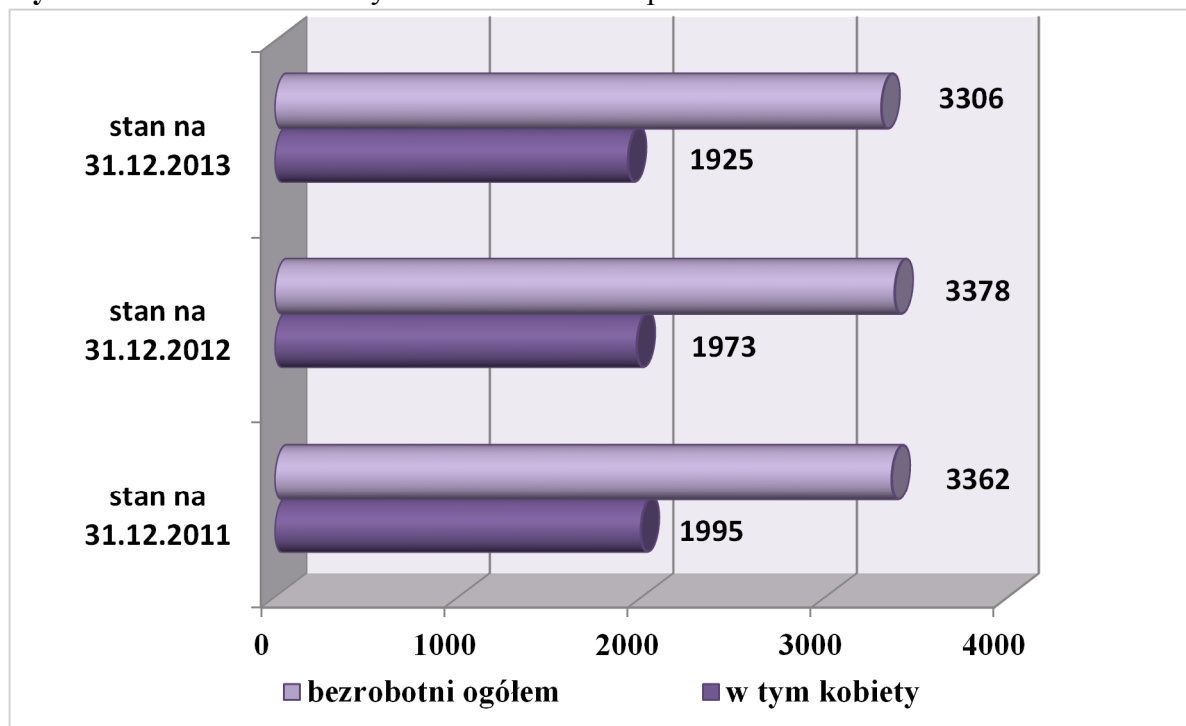
Zawody nadwyżkowe posiadają wskaźnik intensywności nadwyżki mniejszy od 0,9, czyli są to zawody, w których liczba osób poszukujących pracy jest wyższa niż zapotrzebowanie na te zawody na rynku pracy.

Zawody zrównoważone, to zawody, dla których wskaźnik intensywności dla danego zawodu zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1, czyli są to zawody, w dla których liczba ofert pracy równoważy liczbę osób poszukujących pracy.

Prowadzona analiza relacji liczby bezrobotnych według zawodów oraz ofert pracy daje obraz sytuacji na rynku pracy w powiecie polkowickim.

1. ANALIZA BEZROBOCIA W POWIECIE WEDŁUG ZAWODÓW ORAZ GRUP ZAWODÓW

Wykres 1. Liczba bezrobotnych w końcu roku na przestrzeni lat 2011 – 2013.

Na koniec 2013r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych w PUP w Polkowicach wyniosła 3306 osób, w tym 1925 osoby stanowiły kobiety. Analogiczny okres roku 2012 r. to 3378 osób zarejestrowanych – w tym 1973 to kobiety. Stan na koniec 2011r. to 3362 osoby z czego 1995 osób stanowiły kobiety.

Analizując dane na przestrzeni lat 2011-2013 można zauważyć, że w 2013 roku zanotowano spadek liczby ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w stosunku do 2012 o 72 osoby, a w stosunku do 2011 roku o 56 osób.

1.1. Bezrobotni według zawodów.

Poniższa tabela nr 1. przedstawia zestawienie 24 zawodów, wśród których zanotowano najwyższe bezrobocie.

Tabela 1. Bezrobotni według zawodów w powiecie polkowickim. Stan na koniec 2013 roku.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Kobiety	% do ogółu bezrobotnych
1.	000000	Bez zawodu	437	281	13,21
2.	522301	Sprzedawca	402	382	12,15
3.	711202	Murarz	102	0	3,08
4.	515303	Robotnik gospodarczy	95	51	2,87
5.	722204	Ślusarz	76	6	2,29
6.	512001	Kucharz	73	64	2,20
7.	931301	Robotnik budowlany	72	0	2,17
8.	331403	Technik ekonomista	69	65	2,08
9.	753105	Krawiec	59	58	1,78
10.	911207	Sprzątaczką biurową	58	57	1,75
11.	514101	Fryzjer	45	44	1,36
12.	753303	Szwaczka	44	43	1,33
13.	751204	Piekarz	40	12	1,21
14.	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	36	0	1,08
15.	722314	Tokarz w metalu	33	11	0,99
16.	621002	Robotnik leśny	29	5	0,87
17.	818990	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	29	7	0,87
18.	751201	Cukiernik	28	25	0,84
19.	432103	Magazynier	26	10	0,78
20.	512002	Kucharz małej gastronomii	26	22	0,78
21.	834101	Kierowca ciągnika rolniczego	26	0	0,78
22.	522305	Technik handlowiec	25	24	0,75

23.	753605	Obuwnik przemysłowy	25	22	0,75
24.	513101	Kelner	23	22	0,69

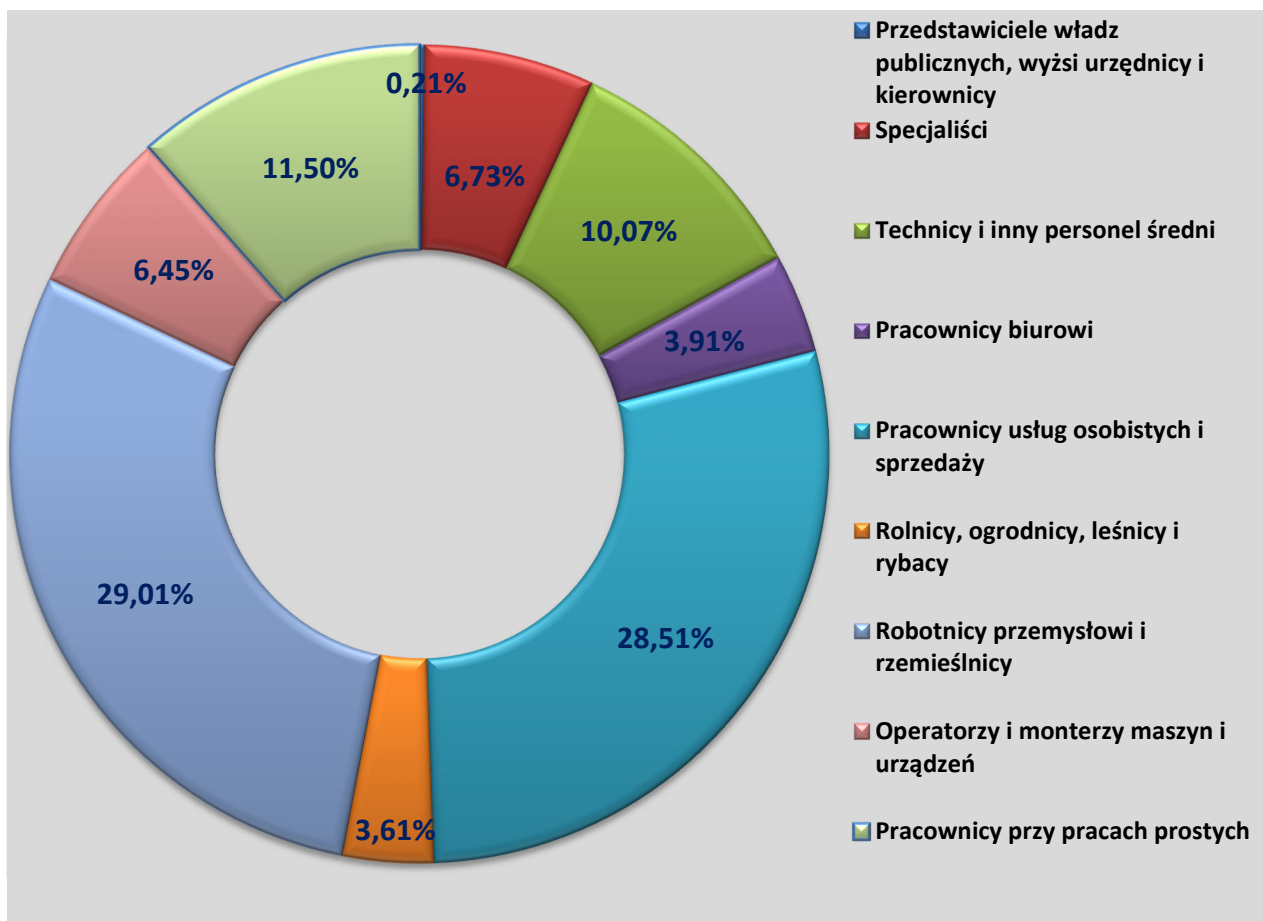
Analizując dane zawarte w powyższej tabeli widać, że największą grupę rejestrujących się w PUP stanowiły osoby bez zawodu, czyli osoby, które nie posiadają kwalifikacji potwierdzonych świadectwem szkolnym lub kursowym. Liczą oni 437 osób tj. 13,21% ogółu bezrobotnych.

Następną co do liczebności grupą zawodową stanowią sprzedawcy, 402 osoby tj. 12,5%. Z tej grupy najwięcej zarejestrowanych jest kobiet 382 osoby.

Wśród mężczyzn najliczniejszą grupę stanowią murarze 102 osoby co stanowi 3,08% zarejestrowanych

1.2. Bezrobotni według grup zawodów

Wykres nr 2 przedstawia ilość bezrobotnych według grup wielkich liczoną w wartościach procentowych. Grupy wielkie przedstawione są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakres jej zastosowania.

Wykres 2. Struktura bezrobocia w powiecie polkowickim według grup wielkości w 2013 r.

W 2013 roku największą grupą bezrobotnych zaliczanych do grupy wielkiej 7 byli robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, co stanowi 29.01% ogółu bezrobotnych.

Niewiele mniej bo 28,51% stanowili pracownicy usług osobistych i sprzedaży, zaliczani do grupy wielkiej 5.

Tabela 2. Struktura zawodowa według grup zawodowych w powiecie polkowickim w roku 2013.

Kod grupy zawodów	Grupa wielka	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem [%]	Bezrobotne kobiety [%]	Bezrobotni absolwencj-razem [%]	Bezrobotni absolwenci-kobiety [%]	Bezrobotni powyżej 12 miesięcy razem [%]	Bezrobotni powyżej 12 miesięcy – kobiety [%]
12	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,1395	0,1825	0	0	0,2012	0,1669
13		Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,0698	0,0608	0	0	0	0
14		Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0	0	0	0	0	0
21	Specjaliści	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,8717	0,8515	4,9384	4,5045	0,4024	0,3338
22		Specjaliści do spraw zdrowia	0,7321	1,2774	1,2346	1,8018	0,6036	1,0016
23		Specjaliści nauczania i wychowania	1,5685	2,3723	4,9383	7,2072	1,2072	1,8363
24		Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	2,4399	3,7104	7,4075	9,009	1,7102	2,3371
25		Specjaliści do spraw technologii informacyjno - komunikacyjnych	0,1046	0,1825	0	0	0,3018	0,5008
26		Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	1,011	1,2165	3,0865	1,8018	0,7042	0,6677
31	Technicy i inny średni personel	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	4,0433	4,2579	6,1729	1,8018	4,4264	5,342
32		Średni personel do spraw zdrowia	1,4291	2,3114	3,7038	4,5045	1,006	1,5024
33		Średni personel do spraw biznesu i administracji	3,8343	6,2653	4,321	5,4054	4,3259	6,8446
34		Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,4881	0,669	0,6173	0,9009	0,1006	0,1669
35		Technicy informatycy	0,2789	0,0608	1,2346	0	0,2012	0,1669

41	Pracownicy biurowi	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	1,2897	2,1898	0,6173	0,9009	1,1066	1,8363
42		Pracownicy obsługi klienta	0,9761	1,6423	8,0247	11,7117	0,4024	0,6677
43		Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	1,3593	1,2774	1,2346	0,9009	0,9054	0,8347
44		Pozostali pracownicy obsługi biura	0,2789	0,3041	0,6173	0,9009	0,4024	0,3338
51	Pracownicy usług i sprzedaży	Pracownicy usług osobistych	10,4218	14,4769	12,3457	17,1171	10,664	14,3572
52		Sprzedawcy i pokrewni	16,449	27,0677	19,752	23,4235	16,2988	26,5469
53		Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,5577	0,9733	1,2346	1,8018	0,8048	1,3355
54		Pracownicy usług ochrony	1,0805	0,2433	0	0	0,7042	0,1669
61	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	Rolnicy produkcji towarowej	2,2309	2,5549	0	0	3,3198	3,3388
62		Leśnicy i rybacy	1,3594	0,3041	0	0	1,8109	0,3339
63		Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,0697	0,1217	0	0	0,1006	0,1669
71	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	8,5048	0,2433	3,0865	0	8,6518	0,3338
72		Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	9,4807	1,6424	6,1729	0	10,0603	2,8381
73		Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,8367	1,4599	0	0	1,3078	2,1701
74		Elektrycy i elektronicy	1,7428	0,0608	3,0865	0	1,9115	0,1669
75		Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	8,4001	10,5232	1,8519	0,9009	9,4568	11,8529

81	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	2,9978	1,034	1,8519	2,7027	2,012	1,0016
82		Monterzy	0,4183	0,2434	0	0	0,2012	0,1669
83		Kierowcy i operatorzy pojazdów	3,0325	0,2433	0	0	2,6157	0,1669
91	Pracownicy przy pracach prostych	Pomoce domowe i sprzątaczk	2,9279	4,6838	0	0	3,0181	4,5074
92		Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,6623	0,6691	0	0	0,7042	0,5007
93		Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	6,03	2,3723	2,4692	2,7027	6,338	3,0049
94		Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,6274	1,0341	0	0	0,503	0,8347
96		Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	1,2549	1,2166	0	0	1,509	1,6695

W tabeli nr 2 zostały zawarte grupy zawodów w wartościach procentowych, w których występuje największe bezrobocie. Posłuży to bardziej szczegółowej analizie.

Jak wynika z analizy danych zawartych w tabeli najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych było z grupy pracownicy usług osobistych i sprzedaży w zawodzie sprzedawcy i pokrewni 16,449%, następnie pracownicy usług osobistych i pokrewni 10,4218% oraz z grupy robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy - robotnicy budowlani i pokrewni 8,5048%.

1.3. Napływ bezrobotnych.

Na koniec 2013 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Polkowicach było zarejestrowanych 3306 osób, w tym 1925 kobiet.

Tabela 3. Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie polkowickim w 2013 roku.

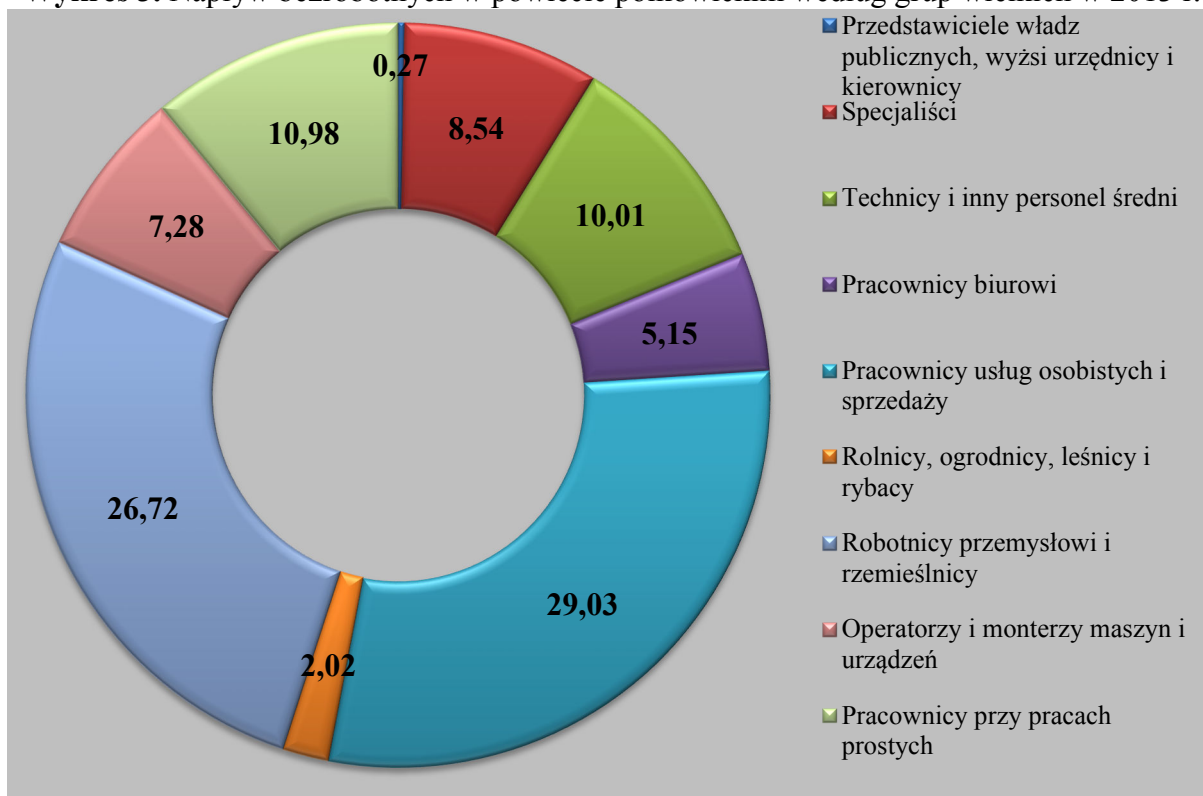
Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Kobiety	% ogółu zarejestrowanych w I półroczu 2013
1.	Bez zawodu	669	327	15,01
2.	Sprzedawca	554	505	12,37
3.	Murarz	117	0	2,61
4.	Robotnik gospodarczy	111	57	2,48
5.	Robotnik budowlany	108	1	2,41
6.	Kucharz	87	68	1,94
7.	Technik ekonomista	81	77	1,81
8.	Ślusarz	74	1	1,65
9.	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	74	20	1,65
10.	Piekarz	66	17	1,47
11.	Mechanik pojazdów samochodowych	61	0	1,36
12.	Krawiec	56	55	1,25
13.	Szwaczka	50	50	1,11
14.	Fryzjer	48	46	1,07
15.	Sprzątaczką biurową	46	46	1,02
16.	Pedagog	44	44	0,98
17.	Magazynier	42	13	0,93
18.	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	40	39	0,89
19.	Pakowacz	38	22	0,84
20.	Kelner	36	25	0,80
21.	Kucharz małej gastronomii	34	19	0,75
22.	Tokarz w metalu	33	5	0,73
23.	Obuwnik przemysłowy	28	23	0,62
24.	Technik mechanik	26	2	0,58
25.	Cukiernik	25	19	0,55
26.	Specjalista administracji publicznej	24	20	0,53
27.	Technik hotelarstwa	24	24	0,53

28.	Technik handlowiec	24	21	0,53
29.	Górnik eksploatacji podziemnej	24	0	0,53

Powyższa tabela przedstawia 29 zawodów, w których zanotowano najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych.

Największą grupę stanowiły osoby bez zawodu 669, w tym 327 kobiet (15,01 %). Następną co do wielkości grupą były osoby wykonujące zawód sprzedawca (12,37%) 554, w tym 505 kobiet. Kolejna grupa to murarze 117 osób (2,61%), a następnie robotnik gospodarczy 111 osób (co stanowiło 2,48%). Kolejne grupy to robotnik budowlany (24%), kucharz (1,94%) oraz technik ekonomista (1,81%).

Wykres 3. Napływ bezrobotnych w powiecie polkowickim według grup wielkich w 2013 r.

Wykres nr3 i tabela nr 4 przedstawiają napływ bezrobotnych w 2013 r. z podziałem na grupy zawodów.

Największą grupę stanowili bezrobotni należący do wielkiej grupy 5, czyli pracownicy usług osobistych i sprzedaży:

- ✓ sprzedawcy i pokrewni 17,26%,

- ✓ pracownicy usług osobistych 9,87%,
- ✓ pracownicy usług ochrony 1,62%,
- ✓ pracownicy opieki osobistej i pokrewni 0,26%.

Tabela 4. Napływ bezrobotnych w powiecie polkowickim według grup zawodów w 2013 r.

Wielka grupa	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem [%]	Bezrobotne kobiety [%]	Bezrobotni absolwenci razem [%]	Bezrobotni absolwenci kobiety [%]
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	12	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,0788	0,0974	0	0
	13	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,1052	0,0487	0	0
	14	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,0525	0,0487	0	0
Specjaliści	21	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	1,6287	1,803	5,8002	6,3379
	22	Specjaliści do spraw zdrowia	0,5253	0,9747	0,9281	1,4084
	23	Specjaliści nauczania i wychowania	2,0495	3,5087	6,0326	9,155
	24	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	2,8374	4,2398	6,9605	7,7464
	25	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,1051	0,0487	0,464	0
	26	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	1,3924	2,2905	4,1762	5,2816
Technicy i inny średni personel	31	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	3,7308	2,6804	3,4802	0,7042
	32	Średni personel do spraw zdrowia	1,4713	2,5828	3,7122	5,2816
	33	Średni personel do spraw biznesu i administracji	3,8098	6,579	4,6404	6,338
	34	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,578	0,8772	0,232	0,3521
	35	Technicy informatycy	0,4204	0,0975	1,6241	0
Pracownicy biurowi	41	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	1,7604	3,1676	1,6241	2,1127
	42	Pracownicy obsługi klienta	1,4188	2,5341	6,2644	9,507
	43	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	1,6553	1,267	0,928	0,3521
	44	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,3153	0,4386	0,464	0,7042

Pracownicy usług i sprzedaży	51	Pracownicy usług osobistych	9,8792	13,1577	9,2808	12,3239
	52	Sprzedawcy i pokrewni	17,2633	29,0461	19,0264	25,7049
	53	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,2628	0,4872	0,232	0,3521
	54	Pracownicy usług ochrony	1,629	0,5848	1,1601	0,3521
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	61	Rolnicy produkcji towarowej	1,2086	1,6081	0	0
	62	Leśnicy i rybacy	0,762	0,1949	0	0
	63	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,0525	0,0975	0	0
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	71	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	8,04	0,1949	4,4084	0
	72	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	8,7755	0,7797	5,8004	0
	73	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,5256	0,9258	0	0
	74	Elektrycy i elektronicy	2,0756	0,0487	3,4803	0
	75	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	7,3042	8,8693	1,8562	0,3521
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	81	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	3,8886	1,4132	2,7842	1,7606
	82	Monterzy	0,4466	0,3411	0	0
	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów	2,9425	0,2436	0,232	0
Pracownicy przy pracach prostych	91	Pomoce domowe i sprzątaczk	2,1019	3,5574	0,464	0,7042
	92	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,4992	0,4386	0	0
	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	6,3584	2,4366	2,7842	1,7605
	94	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,762	1,1208	0,696	0,7042
	95	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0,0263	0,0487	0	0
	96	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	1,2349	1,1209	0,464	0,7042

2. ANALIZA OFERT PRACY POZYSKANYCH W POWIECIE POLKOWICKIM WEDŁUG ZAWODÓW.

Analiza popytu na pracę dostarcza cennych informacji o rynku pracy. Jest ona kolejnym elementem rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Analiza ta dotyczy ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców do powiatowego Urzędu Pracy w Polkowicach.

Tabela nr 5 przedstawia zestawienie ofert pracy zgłoszonych w 2013 r w powiecie polkowickim. Jak wynika z analizy danych zgłoszonych zostało ogółem 1729 ofert pracy - z czego 419 to oferty subsydiowane :

- staże 220 ofert,
- prace interwencyjne 4 oferty,
- doposażenia stanowiska pracy 39 ofert,
- roboty publiczne 8 ofert,
- prace społecznie użyteczne 147 ofert.

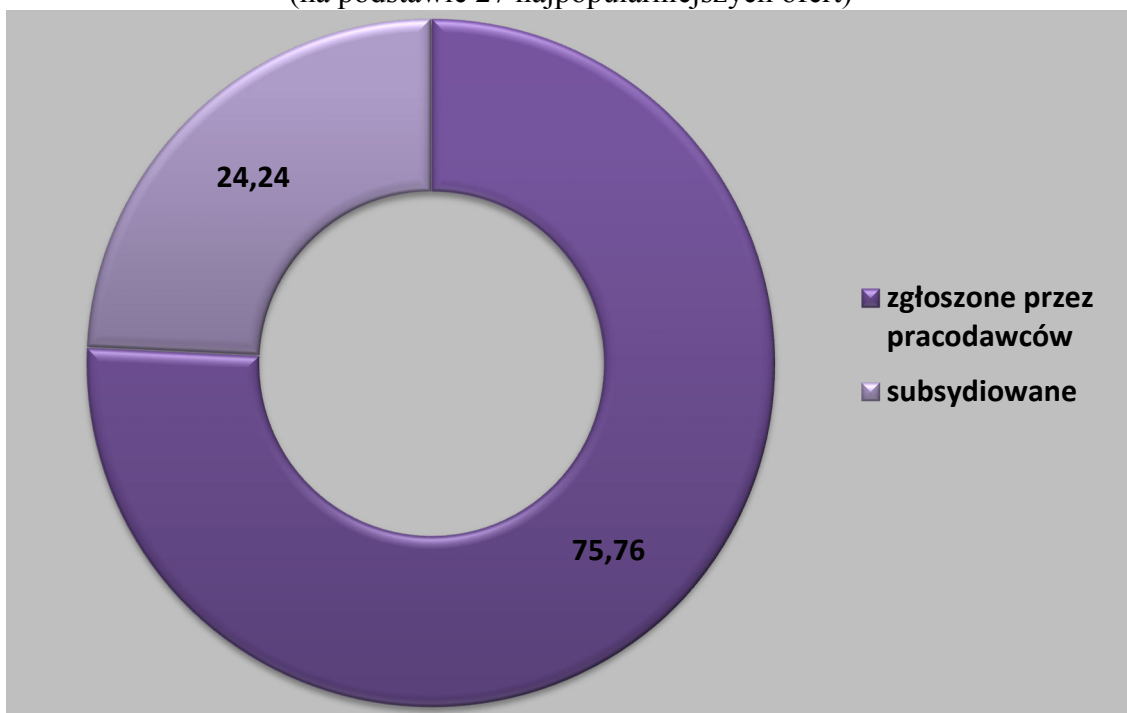

Tabela 5. Oferty pracy zgłoszone w powiecie polkowickim w 2013 roku.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2013 r.	Oferty pracy subsydiowane						% w stosunku do wszystkich ofert
				staże	prace interwencyjne	doposażenia stanowisk pracy	roboty publiczne	prace społecznie użyteczne	w sumie	
1.	515303	Robotnik gospodarczy	269	40	2	-	8	133	183	68,03
2.	522301	Sprzedawca	189	41	-	17	-	-	58	30,69
3.	931301	Robotnik budowlany	110	6	-	11	-	-	17	15,46
4.	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	114	-	-	-	-	-	-	0
5.	411004	Technik prac biurowych	94	46	2	2	-	6	56	59,58
6.	721204	Spawacz metodą MAG	90	-	-	-	-	-	-	0
7.	932101	Pakowacz	72	-	-	-	-	-	-	0
8.	214109	Specjalista kontroli jakości	69	-	-	-	-	-	-	0
9.	332203	Przedstawiciel handlowy	66	-	-	1	-	-	1	1,52
10.	753303	Szwaczka	56	1	-	-	-	-	1	1,79
11.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	54	-	-	-	-	-	1	1,86
12.	334306	Technik administracji	54	36	-	-	-	-	36	66,67
13.	753605	Obuwnik przemysłowy	45	24	-	-	-	-	24	53,34
14.	941201	Pomoc kuchenna	44	11	-	1	-	8	20	45,46
15.	522305	Technik handlowiec	44	2	-	-	-	-	2	4,55
16.	821190	Pozostali monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	40	-	-	-	-	-	-	0
17.	541906	Ratownik wodny zawodowy	33	-	-	-	-	-	-	0
18.	343901	Animator kultury	33	8	-	-	-	-	8	24,25
19.	524902	Doradca klienta	33	2	-	2	-	-	4	12,13
20.	513202	Barman	32	1	-	-	-	-	1	3,13

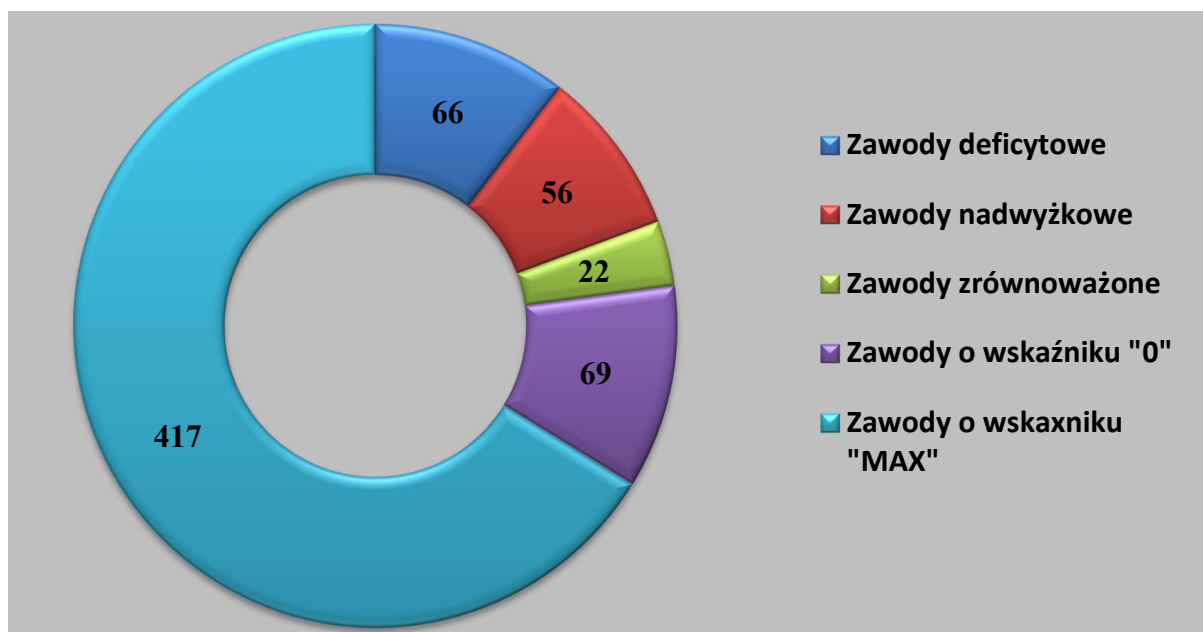
21.	713103	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	30	-	-	-	-	-	-	0
22.	721404	Monter konstrukcji stalowych	29	-	-	1	-	-	1	3,45
23.	722304	Operator maszyn do produkcji wyrobów z drutu, lin, siatek i kabli	28	-	-	-	-	-	-	0
24.	722314	Tokarz w metalu	28	-	-	1	-	-	1	3,58
25.	241203	Doradca inwestycyjny	26	-	-	-	-	-	-	0
26.	832203	Kierowca samochodu osobowego	24	2	-	1	-	-	3	12,50
27.	432103	Magazynier	23	-	-	2	-	-	2	8,70

Wykres 4. Zestawienie ofert pracy zgłoszonych w 2013 roku w PUP Polkowicach
(na podstawie 27 najpopularniejszych ofert)

3. ANALIZA ZAWODÓW NADWYŻKOWYCH I DEFICYTOWYCH

W ewidencji osób bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Polkowicach na dzień 31.12.2013 figurowały osoby posiadające kwalifikacje w 630 zawodach. Poniższy wykres uwzględnia wskaźniki intensywności nadwyżki/deficytu oraz ilustruje podział zawodów i specjalności widniejących w omawianym okresie w rejestrach PUP.

Wykres 5. Struktura zawodów według wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) w powiecie polkowickim w 2013 roku.

3.1. Zawody nadwyżkowe i deficytowe.

W tabeli nr 6 zawarto zestawienie zawodów deficytowych, tzn. takich na które było większe zapotrzebowanie w ofertach pracy niż osób zarejestrowanych szukających pracy w danym zawodzie.

Analizując dane, widzimy, że najwyższy wskaźnik deficytu odnotowano w zawodzie według kodu 214109 - specjalista kontroli jakości, kolejny to 722304 - operator maszyn do produkcji wyrobów z drutu, lin, siatek i kabli oraz 241203 - doradca inwestycyjny, 241202 - doradca finansowy, 721404 - monter konstrukcji stalowych i 821190 - pozostali monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych.

Tabela 6. Zawody deficytowe w powiecie polkowickim w 2013 roku.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
1.	214109	Specjalista kontroli jakości	69
2.	722304	Operator maszyn do produkcji wyrobów z drutu, lin, siatek i kabli	28
3.	241203	Doradca inwestycyjny	26
4.	241202	Doradca finansowy	18
5.	721404	Monter konstrukcji stalowych	14,5
6.	821190	Pozostali monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	13,3333
7.	332203	Przedstawiciel handlowy	12,2
8.	341202	Opiekun osoby starszej	11
9.	343901	Animator kultury	11
10.	422603	Rejestratorka medyczna	8,5
11.	712303	Tynkarz	8
12.	713103	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	7,5
13.	962105	Goniec	7
14.	242307	Specjalista do spraw kadr	6
15.	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	5,1818
16.	332101	Agent ubezpieczeniowy	5
17.	341204	Opiekunka środowiskowa	5
18.	432302	Dyspozytor transportu samochodowego	5
19.	752305	Pilarz	5
20.	932990	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	5
21.	411003	Pracownik kancelaryjny	4,4762
22.	541906	Ratownik wodny zawodowy	4,1250
23.	441101	Pomocnik biblioteczny	4
24.	311502	Kontroler jakości wyrobów mechanicznych	3,8
25.	514202	Kosmetyczka	3,75
26.	723104	Mechanik samochodów ciężarowych	3,3333
27.	412001	Sekretarka	3,2
28.	122102	Kierownik działu sprzedaży	3
29.	741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	3

Tabela nr 7 przedstawia zawody nadwyżkowe, czyli takie, na które wpłynęło mniej ofert pracy niż jest zarejestrowanych chętnych do podjęcia zatrudnienia w danym zawodzie.

Wskaźnik intensywności nadwyżki pozostaje na podobnym poziomie w stosunku do kilku zawodów :

- ❖ sprzedawca (0,34)
- ❖ specjalista do spraw rachunkowości (0,33)
- ❖ specjalista do spraw public relations (0,33)
- ❖ księgowy (0,33)
- ❖ recepcjonista (0,33)
- ❖ wiertacz odwiertów eksploatacyjnych i geofizycznych (0,33)

Tabela 7. Zawody nadwyżkowe w powiecie polkowickim w 2013 roku.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1.	522301	Sprzedawca	0,3412
2.	241103	Specjalista do spraw rachunkowości	0,3333
3.	243203	Specjalista do spraw public relations	0,3333
4.	331301	Księgowy	0,3333
5.	422602	Recepcjonista	0,3333
6.	811303	Wiertacz odwiertów eksploatacyjnych i geofizycznych	0,3333
7.	611306	Ogrodnik terenów zieleni	0,2857
8.	751105	Rzeźnik - wędliniarz	0,2857
9.	523002	Kasjer handlowy	0,2667
10.	233011	Nauczyciel języka niemieckiego	0,2500
11.	711502	Cieśla szalunkowy	0,2500
12.	741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych	0,2500
13.	721306	Błacharz samochodowy	0,2222
14.	512001	Kucharz	0,2069
15.	234113	Nauczyciel nauczania początkowego	0,2000
16.	524601	Wydawca posiłków / bufetowy	0,2000
17.	911207	Sprzątaczką biurowa	0,1739
18.	242217	Specjalista administracji publicznej	0,1667
19.	712612	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	0,1667
20.	712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0,1429
21.	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	0,1311
22.	751204	Piekarz	0,10,61

23.	723105	Mechanik samochodów osobowych	0,1053
24.	722204	Ślusarz	0,1081
25.	712601	Hydraulik	0,0909
26.	311504	Technik mechanik	0,0769
27.	711202	Murarz	0,0769
28.	753105	Krawiec	0,0714
29.	933304	Robotnik magazynowy	0,0667
30.	751201	Cukiernik	0,0400

Tabela 8. Zawody pozostające w równowadze w powiecie polkowickim w 2013 roku.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik równowagi
1.	143990	Pozostali kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	1
2.	215201	Inżynier elektronik	1
3.	228301	Fizjoterapeuta	1
4.	235914	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	1
5.	242108	Specjalista do spraw logistyki	1
6.	263401	Psycholog	1
7.	325502	Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy	1
8.	325601	Ratownik medyczny	1
9.	342301	Instruktor fitness	1
10.	431102	Fakturzystka	1
11.	713104	Szpachlarz	1
12.	721104	Modelarz odlewniczy	1
13.	723310	Mechanik - monter maszyn i urządzeń	1
14.	741201	Elektromechanik	1
15.	742203	Monter sieci telekomunikacyjnych	1
16.	812119	Wytapiacz metali nieżelaznych	1

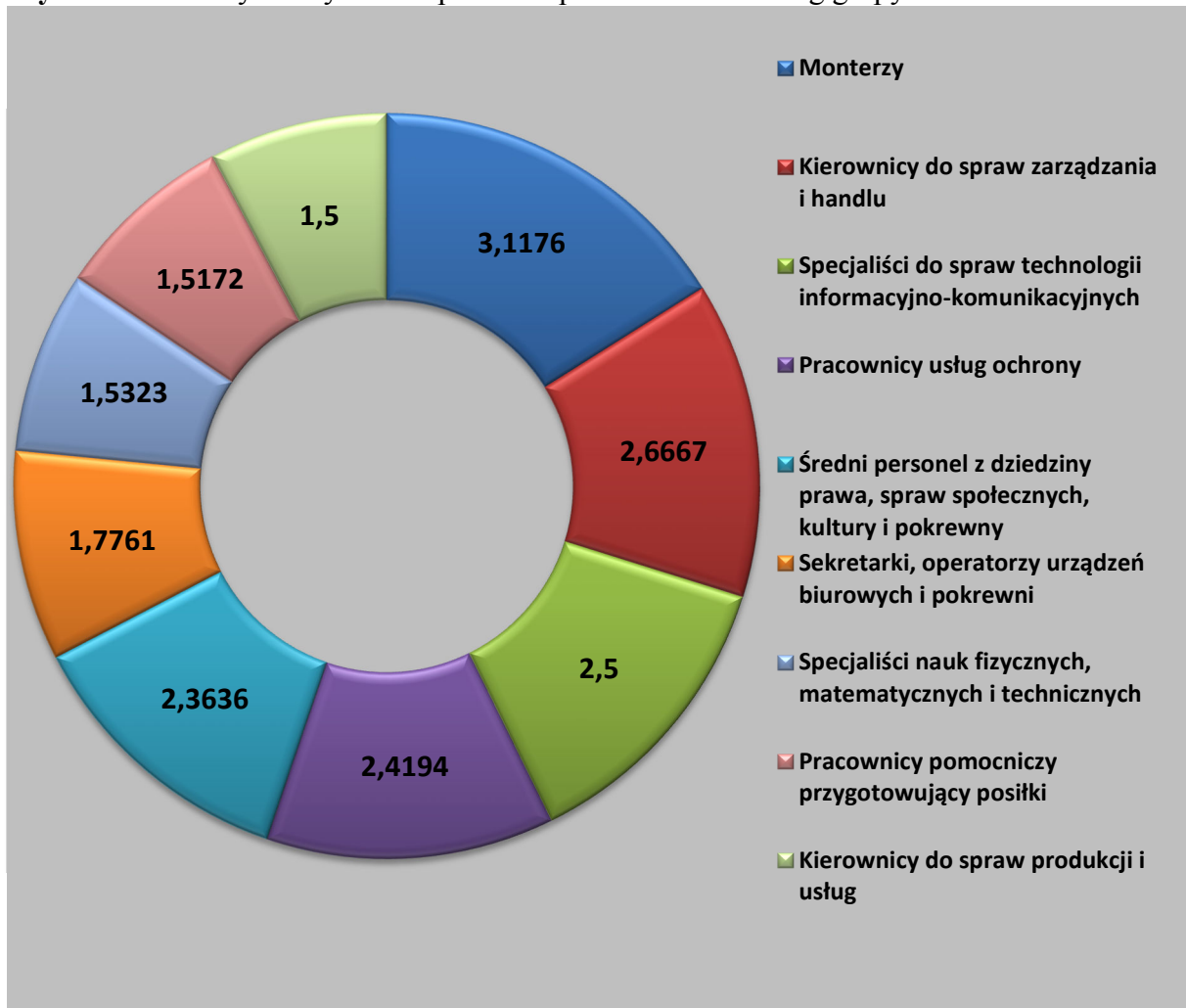
Tabela nr 8 przedstawia zawody pozostające w równowadze, tzn. takie, dla których liczba zarejestrowanych bezrobotnych, chętnych podjąć pracę jest równa liczbie ofert zgłoszonych w danym zawodzie.

3.2. Zawody deficytowe i nadwyżkowe według grup zawodów.

Z analizy wykresu nr 6 i tabeli nr 9 wynika, że największy poziom deficytu w zawodach podzielonych według grup odnotowano w zawodzie monterzy, następnie kierownicy do spraw zarządzania i handlu oraz pracownicy usług ochrony.

Zawody nadwyżkowe zaś, to specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury oraz pomoce domowe i sprzątaczkę, operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych.

Wykres 6. Zawody deficytowe w powiecie polkowickim według grupy zawodów w 2013r.

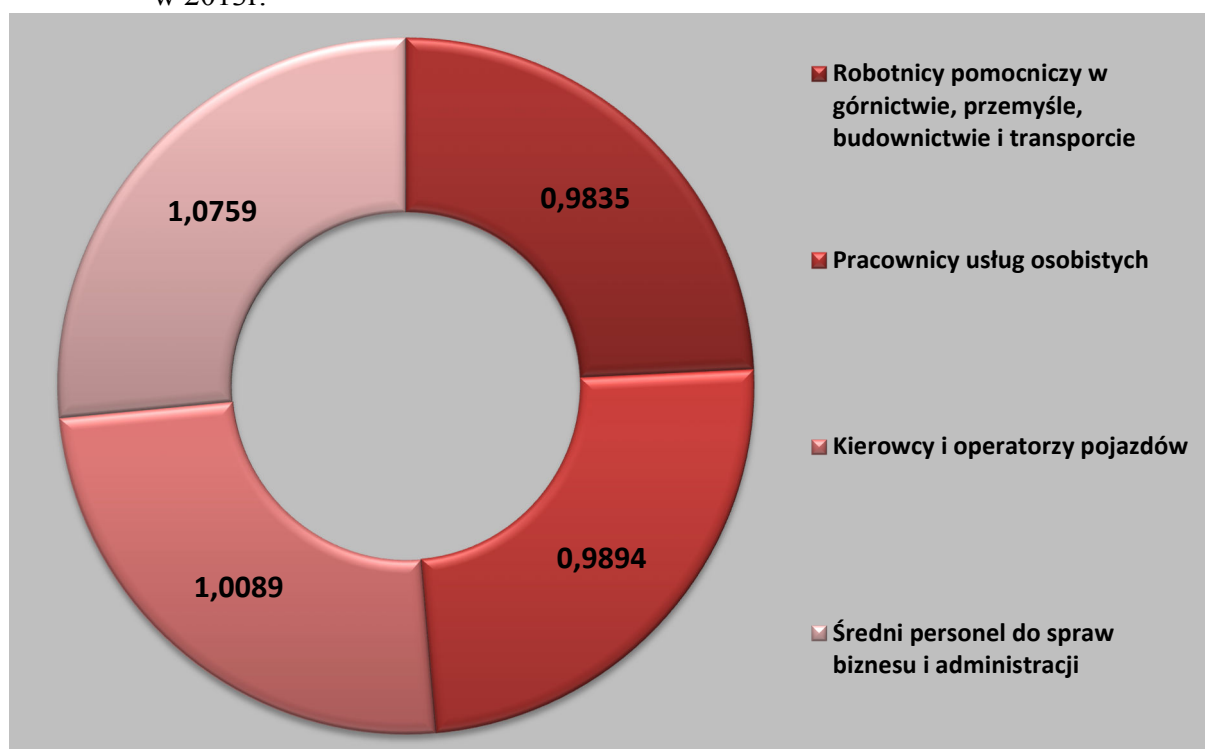

Tabela 9. Zawody nadwyżkowe w powiecie polkowickim według grupy zawodów w 2013 r.

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności deficytu
1.	26	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,0377
2.	91	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,2375
3.	81	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,2568
4.	22	Specjaliści do spraw zdrowia	0,3
5.	62	Leśnicy i rybacy	0,3103
6.	92	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,3158
7.	31	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,338
8.	23	Specjaliści nauczania i wychowania	0,359
9.	35	Technicy informatycy	0,375
10.	71	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,3791
11.	53	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,4
12.	61	Rolnicy produkcji towarowej	0,413
13.	42	Pracownicy obsługi klienta	0,4259
14.	74	Elektrycy i elektonicy	0,4304
15.	96	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,4468
16.	52	Sprzedawcy i pokrewni	0,4581
17.	14	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,5
18.	75	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,5396
19.	43	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,5397
20.	32	Średni personel do spraw zdrowia	0,5714
21.	72	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,7904
22.	44	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,8333
23.	24	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,8704

Wykres 7. Zawody zrównoważone w powiecie polkowickim według grupy zawodów w 2013r.

3.3. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy.

Tabela 10. Bezrobotni według działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie polkowickim w 2013 roku.

Lp.	Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w 2013 r.	Bezrobotni stan w końcu 2013 r.	Oferty pracy zgłoszone w 2013 r.	Oferty pracy stan w końcu 2013r.	Bezrobotni zarejestrowani w 2013 r. [%]
1.	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	88	105	28	7	2,62
2.	Górnictwo i wydobywanie	26	26	29	0	0,78
3.	Przetwórstwo przemysłowe	542	443	556	7	16,13
4.	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	4	5	1	0	0,12
5.	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	66	43	33	0	1,97
6.	Budownictwo	368	285	224	1	10,95
7.	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	765	564	408	8	22,76
8.	Działalność związana z	174	116	112	0	5,18

	zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi					
9.	Transport i gospodarka magazynowa	99	63	170	9	2,95
10.	Informacja i komunikacja	6	6	54	0	0,18
11.	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	45	31	107	0	1,34
12.	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	49	54	40	2	1,46
13.	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	130	70	176	5	3,87
14.	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	233	147	208	5	6,93
15.	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	138	120	155	2	4,11
16.	Edukacja	96	70	143	1	2,86
17.	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	80	43	76	0	2,38
18.	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	80	52	111	6	2,38
19.	Pozostała działalność usługowa	60	49	50	0	1,79
20.	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0	0	0	0
21.	Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0	0
22.	Działalność nie zidentyfikowana	493	425	0	0	14,67

Tabela nr 10 prezentuje strukturę bezrobotnych według ostatniego miejsca pracy w powiecie polkowickim na koniec 2013r .

Najliczniejszą grupę zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby pracujące w sekcji handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (22,76%), przetwórstwo przemysłowe (16,13%) i prowadzący działalność niezidentyfikowaną (14,67%).

Najwięcej ofert pracy, które wpłynęły do PUP dotyczyło branży:

- przetwórstwo przemysłowe (556),
- handel hurtowy i detaliczny, naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle (408),
- budownictwo (224).

Tabela 11. Bezrobotni i oferty pracy według PKD w powiecie polkowickim w 2013 roku.

Lp.	Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w 2013 r. [%]	Bezrobotni stan w końcu 2013 r. [%]	Oferty pracy zgłoszone w 2013 r. [%]	Oferty pracy stan w końcu 2013r. [%]
1.	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2,4845	3,8646	1,0444	13,2075
2.	Górnictwo i wydobywanie	0,734	0,9569	1,0817	0
3.	Przetwórstwo przemysłowe	15,3021	16,3047	20,7386	13,2075
4.	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0,1129	0,184	0,0373	0
5.	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1,8634	1,5826	1,2309	0
6.	Budownictwo	10,3896	10,4895	8,3551	1,8868
7.	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	21,598	20,7582	15,2182	15,0943
8.	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	4,9125	4,2694	4,1775	0
9.	Transport i gospodarka magazynowa	2,795	2,3187	6,3409	16,9811
10.	Informacja i komunikacja	0,1694	0,2208	2,0142	0
11.	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1,2705	1,141	3,991	0
12.	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1,3834	1,9875	1,492	3,7736
13.	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3,6702	2,5764	6,5647	9,434
14.	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	6,5782	5,4104	7,7583	9,434
15.	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3,8961	4,4166	5,7814	3,7736
16.	Edukacja	2,7103	2,5764	5,3338	1,8868
17.	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2,2586	1,5826	2,8348	0
18.	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2,2586	1,9139	4,1402	11,3208
19.	Pozostała działalność usługowa	1,694	1,8035	1,865	0

20	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0	0	0
21.	Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0
22.	Działalność nie zidentyfikowana	13,9187	15,6423	0	0

Najliczniejszą grupę zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2013r. według PKD (Polska Kwalifikacja Działalności) stanowili pracownicy sekcji:

- handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (21,59%)
- przetwórstwo przemysłowe (15,30%)
- działalność nie zidentyfikowana (13,91%)
- budownictwo (10,38%)

Najwięcej ofert pracy wpłynęło z sekcji:

- transport i gospodarka magazynowa (16,98%),
- handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (15,09%),
- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo oraz przetwórstwo przemysłowe (13,20%),
- budownictwo (10, 38%).

WNIOSKI

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to jedna z podstawowych metod obserwacji i analizy rynku pracy, którego celem jest zdiagnozowanie zmian zachodzących na lokalnym rynku pracy w aspekcie popytu na pracę i podaży pracy.

Analizując sytuację na lokalnym rynku pracy w 2013r. należy zauważyć, że zanotowano niewielki spadek liczby bezrobotnych w stosunku do lat poprzednich. Na przestrzeni lat nie zmienia się fakt, że największą grupę wśród bezrobotnych stanowią kobiety. Na terenie powiatu dominuje przemysł ciężki i ofert pracy, z których mogłyby skorzystać kobiety jest zdecydowanie mniej.

Od kilku lat niezmiennie największe bezrobocie występuje wśród osób bez kwalifikacji zawodowych. Wielu bezrobotnych ma trudności ze znalezieniem pracy bez względu na posiadany zawód. Wiąże się to często z faktem, że mimo posiadania przez bezrobotnego wymaganego zawodu, nie spełnia on innych wymagań stawianych przez pracodawców takich jak np. odpowiednie doświadczenie, inne dodatkowe uprawnienia czy umiejętności. Podkreślić należy, że wśród osób bezrobotnych występuje zjawisko dezaktualizacji kwalifikacji, efektem czego jest trudniejszy powrót na rynek pracy. Niezbędne jest zatem stałe podejmowanie działań zmierzających do umożliwienia zarejestrowanym w urzędzie bezrobotnym zdobycia zawodu czy też podwyższenia lub uzupełnienia kwalifikacji.

Analizowanie ofert pracy zgłaszanych do PUP nie daje podstaw do właściwej oceny zapotrzebowania na pracę, gdyż oferty, które pracodawcy zgłaszają, zgodnie z ich wolą publikowane są jako tzw. oferty otwarte lub ogłoszenia. Pracodawcy też sami poszukują pracowników. Zjawiska te uniemożliwiają miarodajną ocenę pomocy PUP w poszukiwaniu pracy.

Problemem jest brak dogodnej komunikacji wewnątrz powiatu, skutkiem czego osoby bezrobotne mają problem z dotarciem do PUP i pracodawców.

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala na określenie aktualnych potrzeb rynku pracy. Potrzeby te nie skupiają się tylko na konkretnych kwalifikacjach zawodowych, zdobytych w systemie nauki szkolnej czy na kursach zawodowych, ale także na dodatkowych umiejętnościach o charakterze uniwersalnym, takich jak: elastycznego podejścia do

oczekiwań pracodawców, planowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, uwzględnienia przekwalifikowania na przestrzeni całej kariery zawodowej.

Częstym zjawiskiem jest podejmowanie pracy nie wyuczonym zawodzie, ale pokrewnym. Obecnie większość osób pracuje w zawodach, w których może tylko częściowo wykorzystać nabyte umiejętności i wiedzę. Ważny na dziś, dla rozwoju lokalnego rynku pracy jest jakościowy rozwój zasobów ludzkich, rozwijanie systemu edukacji, szkoleń i poradnictwa zawodowego, wspomaganie i rozwijanie sektora usług, wspomaganie samozatrudnienia, wyrównywania szans kobiet, osób starszych i niepełnosprawnych. Ważne jest także kreowanie i prowadzenie regionalnej polityki przeciwdziałania bezrobociu oraz monitorowanie potrzeb pracodawców na lokalnym rynku pracy skoordynowane z systemem edukacji.

Sporządził:

Specjalista ds. rozwoju zawodowego
Barbara Samosiuk

Pośrednik Pracy
Kazimiera Zdebiak

Zatwierdził:

Dyrektor w PUP w Polkowicach
Izabela Majewicz – Spigiel